

אבות תקנום

תמצית סוגיות ה"דף היומי"

מתוך "דרך ישרה" מסכת יומא

פרשת וארא דפים מד - מט

דרך ישרה תמצית הדף

דף מד

*השינויים ביו"כ. *הפרישה בהקטרה.

א. ההבדלים בין יו"כ לשאר ימות השנה והטעם 1. בכל יום חתה בשל כסף ועירה בשל זהב והיום חתה בשל זהב ובה היה מכניס, והטעם משום חולשא דכה"ג. 2. חותה בשל ארבעת קבין ולרבי יוסי בשל סאה ומערה לתוך שלשה, והיום חותה בשלשת קבין ובה הכניס ולר"ש בריב"ב היתה של קביים וכך נתפזרו קביים גחלים ומכבדן לאמה. 3. היתה כבידה משום שגילדה עבה והיום קלה שהיה רך. 4. ידה קצרה והיום ארוכה כדי שזרועו של הכה"ג תסייעו. 5. לפי בן הסגן ביו"כ היה לה ניאשתיק. 6. סוגי הזהבים: אופיר מופז שחוט סגור ופרוים, ואיכא זהב וזהב טוב ופליגי האם אלו עוד שני מינים ואיכא שבעה מיני זהבים או דבכל מין איכא זהב וזהב טוב וסה"כ איכא עשרה מיני זהבים, ומייתי שבכל יום היה זהבה ירוק וביו"כ אדום וזהו זהב פרוים שדומה לדם הפרים. 7. הקריב פרס בשחרית ופרס בין הערבים וביו"כ הוסיף מלא חפניו. 8. היתה דקה והיום דקה מן הדקה שנאמר ביו"כ דקה וזה בנוסף על ושחקת ממנה הדק דעלמא. 9. כהנים עולים במזרחו של הכבש ויורדים במערבו והיום עולים ויורדים באמצע משום כבודו של הכה"ג, ולר"י לעולם כה"ג באמצע. 10. מקדש ידיו מן הכיור והיום רק בקיתון של זהב משום כבודו, ולר"י לעולם מקדש מהקיתון. 11. מספר המערכות שהיו בכל יום, לר"מ ארבע לרבי יוסי שלש ולרבי יהודה שתים, ולכו"ע ביו"כ הוסיפו עוד אחת.

ב.

דיני הפרישה בשעת ההקטרה 1. בהקטרה לפני ולפנים כתיב וכל אדם לא יהיה באהל מועד היינו בהיכל, בקדש לרבות שילה ובית עולמים, בבואו לכפר לרבות שעת מתן דמים ולא רק בקטורת שכפרתה שוה לו ולכהנים ולכל ישראל, ומייתי שהקטורת מכפרת על לשה"ר. 2. כשם שפורשים מבין האולם ולמזבח בשעת הקטרה כך פורשין בשעת מתן דמים של חטאות הפנימיות דאתי בגז"ש כפרה מיו"כ, והפרישה היא רק בשעת ההקטרה דהיכל ושם פרישה אחת היא. ואמרין ש"מ דמעלות דאורייתא דלא גזרינן בכולה עזרה ודחי דהתם לא מפסיק מידי, ובעי למימר מדגזרינן על בין האולם ולמזבח ש"מ קדושת אולם והיכל חדא ודחי דאולם ובין האולם חדא קדושה בנפרד מההיכל.

דף מה- מו

*המערכות במזבח. *אש מחתה ומנורה. *איברי עולה בשבת. הדרן!

א. המערכות ע"ג המזבח ומנין 1. מערכה גדולה, שנאמר היא העולה על מוקדה. 2. מערכה שניה של קטורת, ואש המזבח תוקד בו, והוא על מזבח החיצון שנאמר אש תמיד תוקד. 3. קיום האש לרבי יוסי שנאמר והאש על המזבח תוקד בו, ולר"י אתי שהצתת אליתא בראשו של מזבח ולר"ש מקרא ונתנו בני אהרן אש על המזבח. 4. איברים שלא נתעכלו מבערב מריבויא דוא"ץ שנאמר ואש, ולרבנן סודרן ע"ג מזבח כבש וסובב עד שמסדר את המערכה הגדולה שנאמר אשר תאכל האש את העולה על המזבח, ולר"מ אתי שאין להחזיר עיכולי קטורת. 5. ביו"כ לכו"ע מוסיפין עוד מערכה לקטורת של לפני ולפנים מיתורא אש והאש.

ב. אש מחתה ומנורה 1. נלקחים ממזבח החיצון להו"א דאתי בגו"ש אש מקטורת ודחי דלמא נילף מינה דנוטל מן הסמוך לו, ולמסקנא מנורה אתיא מאש תמיד תוקד על המזבח, ומחתה להו"א ממנורה ודחי דלמא נילף מקטורת דנוטל מן הסמוך לו ולמסקנא אתי מעל המזבח מלפני ה' וזה מזבח החיצון שחלקו לפני ה'. 2. המכבה אש מחתה ומנורה לאביי חייב ולרבא פטור, לל"ק אם כיבה בראש המזבח לכו"ע חייב ופליגי בהורידו לארץ דהוא אש המזבח ומאידך נתקיה, ולל"ב בהורידו לארץ פטור ופליגי בכיבה בראש המזבח, והא דאמרין המוריד גחלת מהמזבח וכיבה חייב אתיא אף כרבא משום דבמחתה אינתיק למצותה משא"כ בגחלת.

ג. דחיית שבת באיברי עולה שנותרו מיום ששי אליבא דר"מ 1. לבר קפרא עושה להם מערכה בשבת ושורפן וזהו בפסולים שמשלה בהם האור או אפילו כשרים ודווקא אם משלה בהם האור, וקמ"ל שבת דבמשנתנו איכא למימר דחמש מערכות זהו דווקא שיו"כ חל ביום ראשון ומשום דחלבי שבת קרבים ביו"כ ולרבא פשיטא משום דתנן בכל יום ומשמע אפילו בשבת. 2. לרב הונא תמיד תחילתו דוחה וסופו אינו דוחה, ומייתי דלרב חסדא קאמר שסופו דוחה שבת ולא טומאה ואפילו שנאמר במועדו מיהו סופו כתחילתו דשבת הותרה וטומאה דחוייה בציבור לכן סופו לא דוחה טומאה כיון שאינו עיקר כפרה, ולרבה סופו כתחילתו ולכן דוחה טומאה אבל לא שבת שהרי בתחילתו אינו דוחה את השבת.

הדרן עלך פרק רביעי!

פרק חמישי-הולילו לו

צדף מז- מט

א. *החפינה וההכנסה. *קמחית. *האיבעיות בחפינה וקמיצה והולכה. סדר החפינה וההכנסה 1. איכא מחתה של גחלים, מחתה של קטורת, וכף ריקן ליתן בו את החפינה כשנכנס לקה"ק. 2. מכניס את הקטורת בכף ולא בחפניו, דאסור בשתי הבאות, ובפעם אחת יצטרך ליטול בשיניו ואין זה דרך כבוד. 3. כשנכנס הכף בשמאלו והמחתה בימינו, כיון שהיא מרובה וחמה.

ב. מעשי קמחית 1. רבי ישמעאל בנה חפן ארבעת קבין, ואמר זרד אמי עלה לגג בערסן או ש"ז. 2. פעמים אמו ראתה את שני בניה כה"ג באותו היום. 3. היו לה שבעה בנים וכולם שמשו בכה"ג, ואמרה לחכמים מימי לא ראו קורות ביתי קלעי שערי, ואמרו לה הרבה עשו כן ולא עלה בידם.

ג. האיבעיות בחפינה ובקמיצה 1. נאמר בקומצו שאין לעשות מדה לקומץ, ובעי בחפינה שנאמר מלא חפניו או דנילף מקמיצה בגו"ש מלא. ומייתי וכך היתה מדתה ש"מ דאסור, ודחי דלמא לחופן וחוזר וחופן או שלא יחסר ולא יותיר. 2. מלא קומצו כדקמצי אינשי ולא מבורץ או בראשי

אצבעותיו ומוחק בגודלו וזו מעבודות קשות שבמקדש וכן חפינה ומליקה, ובין הבינים הוא ספק ולכן מקטיר בנפרד לשם עצים אחרי הקומץ דאל"כ הוא קומץ שחסר, ולכתחילה קמצי שמיני. 3. בין הבינים של מלא חפניו בעי דאיכא מלא חפניו וליכא לקיחה, תיקו. 4. קמיצה וחפינה בראשי אצבעותיו, מלמטה למעלה, מן הצדדין, חפן בזו ובזו וקירבן, ועלו בתיקו. 5. הדביק את הקומץ בדופן הכלי או שהפך את הכלי והדביק בקרקעיתו, דהוי בתוכו אך לא כתיקנו. 6. מלא חפניו אינם מחוקות או גדושות אלא טפופות. 7. דם קדשים שנשפך על הרצפה מצואר הבהמה פסול ואם כבר נתקבל בכלי כשר, שנאמר ולקח מדם הפר ודרשינן שיקבל דם מהפר, ובעי בנתפזרה הקטרת ממלא חפניו אי ידו כצואר בהמה או ככלי שרת, ועלתה בתיקו. 8. חישוב בחפינת קטרת האם ילפינן לפסול בגז"ש מלא, ומייתי דטבול יום פוסל בקטרת וה"נ לינה ומחשבת פיגול להלין ולהקטיר למחר. 9. חישוב בחתיית גחלים האם מכשירי מצוה כמצוה, ועלתה בתיקו. 10. חבירו חפן ונתן לתוך חפניו דאיכא מלא חפניו וליכא ולקח, ועלתה בתיקו. 11. ריב"ל בעי בחפן ומת האם אחר יכול להכנס בחפינתו ורבי חנינא אמר דזו כשאיילה של ראשונים, ואמרינן למ"ד בפר ולא בדמו של פר נפסל הדם ממילא גם החפינה, ולמ"ד אפילו בדמו של פר כשר לר"פ רק אי חופן וחוזר וחופן ולר"ה בר"י דווקא אם אינו חוזר וחופן. 12. פשטינן דחופן וחוזר וחופן, להו"א מהמשנה כך היתה מדתה, ולמסקנא מהברייתא כיצד עושה שאומרת להדיא דחופן שוב.

ד. האיבעיות בהולכת דם קדשים 1. שמאל להו"א כשירה מנטל את הכף בשמאלו והויא הולכה שמעכבת כפרה משא"כ איברים, ודחי מברייתא שפוסלת להדיא. 2. זר להו"א כשר שנאמר ויזרקו הכהנים מידם של השוחט שהוא זר, ודחי דעשו מעשה איצטבא ואיכא ברייתא שפוסלת זר להדיא.

שאלות לחזרה ושינון

פרק חמישי – הוציאו לו

א דף מד

א. ההבדלים בין יוה"כ לשאר ימות השנה ומ"ט (11)	א. סדר החפינה וההכנסה (3)
ב. דיני הפרישה בשעת ההקטרה (2)	ב. מעשי קמחית (3)
א דף מה- מז	ג. האיבעיות בחפינה ובקמיצה (12)
א. המערכות ע"ג המזבח ומנין (5)	ד. האיבעיות בהולכת דם קדשים (2)
ב. אש מחתה ומנורה (2)	
ג. דחיית שבת באיברי עולה שנותרו לר"מ (2)	
- הדון!

הושלמה סדרת "דרך ישרה" על כל הש"ס!

הושלמה סדרת "דרך ישרה" על כל הש"ס! יצאו לאור בס"ד מסכתות:

מכות שבועות 📖	יבמות 📖	ברכות עם מחודדין בפ"ך. 📖
עבודה זרה הוריות 📖 מחודדין בפ"ך	כתובות 📖	שבת מהדורה חדשה. 📖
זבחים 📖	נדרים 📖	עירובין 📖
מנחות 📖	נזיר סוטה 📖	פסחים 📖
חולין 📖	גיטין 📖	שקלים ר"ה 📖
בכורות עם הקדמות ומושגים	קידושין - עם תורתך שעשועי, סימני הדף, ותוספתא	יומא 📖
ערכין-תמורה 📖	בבא קמא 📖	סוכה 📖
כריתות-מעילה 📖	בבא מציעא 📖	ביצה תענית 📖
נדה 📖	בבא בתרא א-ב 📖	מגילה-פורים עם מדרש, תוספתא, ותמצית מחיר יין לרמ"א
	סנהדרין א-ב עם "יש סדר לגמרא" ותמצית כל המסכתא.	מו"ק חגיגה 📖

ניתן להשיג: בטל' 054-8479220, ת.ד. 5053 בני ברק, yesodot100@gmail.com מחיר: 5 ₪.

חיבורים נוספים מבית "דרך ישרה":

נשיח בחוקין 1270 מצוות לפי כל השיטות של מוני תרי"ג המצוות.	שירת ישראל - סוגיות מסכת ב"ק.	באהבת תשגה תמיד - שיחות באהבת תורה ודרכי זכירתה מהגאון רבי בונים שרייבר שליט"א.
בחקותין אשתעשע - על תרי"ג מצוות, לשיטת בה"ג ואזהרות ר"ש אבן גבירול.	קיצור חודים מנוקד ומסודר.	איזוהי דרך ישרה - כיצד ללמוד לשנן ולזכור, עם הכנה למסכת מכות.
עתים לתורה - לוחות ללימוד יומי לכל יהודי, עם הרב מרדכי גנוט שליט"א.	קיצור אלשין רות	הקדמות ומושגים - סדר קדשים, ובקרוב בס"ד על סדרי זרעים וטהרות.
	קיצור אלשין אסתו	
	קיצור אלשין איכה בקרוב בס"ד על שה"ש וקהלת.	

ניתן להצטרף לקהל הקוראים,

ולקבל את העלון במייל

לפרטים תגובות והערות:

yesodot100@gmail.com

~64~

המערכת

